

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

ΓΙΑ ΤΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

με τίτλο

**«Σύσταση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνορθόδοξη Ιερά Βασιλική
Αυτόνομη Μονή του Αγίου και Θεοβάδιστου όρους Σινά στην Ελλάδα», ρυθμίσεις θεμάτων
αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων, ενίσχυση της ασφάλειας στα ανώτατα
εκπαιδευτικά ιδρύματα, διατάξεις για τον αθλητισμό και λοιπές ρυθμίσεις»**

Ιούλιος 2025

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 9 Ιουλίου 2025 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από το Τμήμα Α' της Διεύθυνσης Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με τίτλο: «Σύσταση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνορθόδοξη Ιερά Βασιλική Αυτόνομη Μονή του Αγίου και Θεοβάδιστου όρους Σινά στην Ελλάδα», ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων, ενίσχυση της ασφάλειας στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, διατάξεις για τον αθλητισμό και λοιπές ρυθμίσεις».

Για την επεξεργασία του εν λόγω Σχεδίου Νόμου συγκροτήθηκε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους **κ.κ. Μιχάλη Αλέπη, Γεώργιο Αμβράζη, Φώτη Κολεβέντη, Άγγελο Δημαρά, Γεώργιο Γωνιωτάκη και Ιωάννη Κορκόβελο.**

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο **κ. Γεώργιος Γωνιωτάκης**, Αντιπρόεδρος της Ο.Κ.Ε.

Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες οι **κ.κ. Αλέξης Κόπτσης**, Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας, π. Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Παιδείας, **Ευάγγελος Κουμαριανός**, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής του Παντείου Πανεπιστημίου, **Δημήτριος Ντούμος**, Διευθυντής Μειονοτικών Σχολείων, Δάσκαλος και **Θεόφιλος (Λάκης) Σημαιοφορίδης**, Δικηγόρος Αθλητικού Δικαίου, μέλος της Επιτροπής Επίλυσης Διαφορών της FIFA.

Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχε και είχε τον επιστημονικό συντονισμό του έργου της Επιτροπής ο **κ. Δημήτριος Μπίμπας**, Επιστημονικός Συνεργάτης της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της σε δύο (2) συνεδριάσεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ.....	4
ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	9
ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ	10
ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ	17
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΕ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	35

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του Σχ/Ν του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με τίτλο

**«Σύσταση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία
«Ελληνορθόδοξη Ιερά Βασιλική Αυτόνομη Μονή του Αγίου και Θεοβάδιστου
όρους Σινά στην Ελλάδα», ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας
Θρησκευμάτων, ενίσχυση της ασφάλειας στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα,
διατάξεις για τον αθλητισμό και λοιπές ρυθμίσεις»**

ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Η ρύθμιση και ο εκσυγχρονισμός του δικαιοϋικού συστήματος για τη διασφάλιση της συμμετοχής των πολιτών σε ευρύτερα πεδία κοινωνικών δραστηριοτήτων αποτελεί αναμφίβολα μια σημαντική πρόκληση για τη νομοθετική εξουσία και την κυβέρνηση. Η εμπέδωση της κοινωνικής ειρήνης, η μείωση των φαινομένων βίας και ανομίας, η διασφάλιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων και η προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της ελευθερίας συμμετοχής στην κοινωνική ζωή αποτελούν *sine qua non* όροι για την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας και την απρόσκοπτη διεξαγωγή κοινωνικών γεγονότων.

Σε μια παράλληλη διαδικασία, υφίστανται εκκρεμή ζητήματα εκκλησιαστικού δικαίου που έχουν ωριμάσει θεσμικά και που ενίοτε συναρτώνται με επίκαιρα γεωπολιτικά συμβάντα, τα οποία απαιτούν μια συνολική διευθέτηση από μέρους της πολιτείας ώστε να προστατεύεται η πολιτιστική και θρησκευτική κληρονομιά, να διαφυλάσσονται οι αρχές της ανεξιθρησκίας και να ασκούνται απρόσκοπτα οι λατρευτικές τελετές και τα λατρευτικά καθήκοντα με τρόπο προσήκοντα σε μια σύγχρονη δημοκρατία και μια συντεταγμένη πολιτεία.

Με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο άλλωστε γίνεται μια εκτεταμένη απόπειρα εκ μέρους του αρμόδιου Υπουργείου να καλύψει όλα τα προαναφερθέντα πεδία που λαμβάνουν χώρα σημαντικές κοινωνικές δραστηριότητες (εκπαίδευση, αθλητισμός,

θρησκευτική λατρεία, πολιτισμός) με βασική στόχευση την άμβλυνση των κοινωνικών εντάσεων και την ομαλή διαχείριση κοινωνικών κρίσεων και φαινομένων βίας.

Πιο αναλυτικά, με το υπό μελέτη πολυνομοσχέδιο «Σύσταση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνορθόδοξη Ιερά Βασιλική Αυτόνομη Μονή του Αγίου και Θεοβάδιστου όρους Σινά στην Ελλάδα», ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων, ενίσχυση της ασφάλειας στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, διατάξεις για τον αθλητισμό και λοιπές ρυθμίσεις», σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού επιχειρείται η αναθεώρηση και τροποποίηση σημαντικών διατάξεων του υφιστάμενου ρυθμιστικού πλαισίου σε 5 μείζονες περιοχές παρέμβασης:

- Σύσταση νομικού προσώπου που θα αφορά τη λειτουργία της Μονής του Αγίου και Θεοβάδιστου Όρους Σινά στην Ελλάδα
- Γενικότερα ζητήματα εκκλησιαστικής και θρησκευτικής οργάνωσης
- Μέτρα για την αντιμετώπιση της παραβατικότητας στα πανεπιστήμια
- Μέτρα για την αντιμετώπιση της βίας στον αθλητισμό
- Οργάνωση πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Επισημαίνεται ότι στην παρούσα νομοθετική πρόταση δεν υπήρχε μέχρι και στο παρόν αναρτημένη αιτιολογική έκθεση, γεγονός που δυσχεραίνει περαιτέρω την έγκυρη και έγκαιρη αξιολόγηση των προτεινόμενων διατάξεων, σύμφωνα με τα όσα έχουν αναρτηθεί στη Δημόσια Διαβούλευση *20.07.2025).

Είναι χαρακτηριστικό ότι το υπό μελέτη σχέδιο νόμου (σ/ν) με τίτλο «Σύσταση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνορθόδοξη Ιερά Βασιλική Αυτόνομη Μονή του Αγίου και Θεοβάδιστου όρους Σινά στην Ελλάδα», ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων, ενίσχυση της ασφάλειας στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, διατάξεις για τον αθλητισμό και λοιπές ρυθμίσεις» αναρτήθηκε προς διαβούλευση στις 8/7/2025 ώρα 23:50, με καταληκτική ημέρα ώρα ολοκλήρωσης της διαδικασίας στις 22/7/2025 ώρα 10:00. Δηλαδή συνολικά, 13 ημέρες και 10,1 ώρες. Ο χρόνος για την αποδοτική επεξεργασία του νομοθετικού υλικού (σ/ν), απουσία μάλιστα της αιτιολογικής έκθεσης δεν

κρίνεται επαρκής για τον αναγνώστη, τους επιστημονικούς και τους κοινωνικούς φορείς. Το διάστημα της διαβούλευσης προτείνεται να επεκτείνεται σε τουλάχιστον 15 πραγματικές εργάσιμες ημέρες, ενώ στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εισάγεται αναθεωρημένη έκδοση προς ψήφιση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, θα πρέπει να προβλέπεται επιπλέον χρόνος μιας εβδομάδας για την αξιολόγηση των επικαιροποιημένων προτεινόμενων διατάξεων.

Επιπλέον, η ετερογένεια των διατάξεων και ο κατακερματισμός των ρυθμίσεων χωρίς την απαραίτητη κωδικοποίηση δημιουργεί τις προϋποθέσεις για κακή νομοθέτηση, και σε συνδυασμό με την αποσπασματική διαδικασία διαβούλευσης κινδυνεύει να οδηγήσει σε ακυρωτικές πράξεις και σε πιθανή νέα αναθεώρηση της σχετικής νομοθεσίας στο εγγύς μέλλον.

Το νομοσχέδιο, όπως έχει κατατεθεί στη Δημόσια Διαβούλευση¹, αποτελείται από 7 Μέρη και περιλαμβάνει 157 διακριτά άρθρα.

Το **Μέρος Α (ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ «ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΙΕΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΒΑΔΙΣΤΟΥ ΟΡΟΥΣ ΣΙΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»)** αποτελείται από 6 κεφάλαια και 20 άρθρα (1- 20) που περιγράφουν το σκοπό ίδρυσης ενός οργανισμού για την εκπροσώπηση στην Ελλάδα του αυτοτελούς θρησκευτικού νομικού προσώπου με την επωνυμία «Ελληνορθόδοξη Ιερά Βασιλική Αυτόνομη Μονή Αγίας Αικατερίνης του Αγίου και Θεοβαδίστου Όρους Σινά» (εφεξής: η Μονή), το οποίο ιδρύθηκε περί το έτος 549 στο Όρος Σινά. Περιλαμβάνει επίσης τις σχετικές πρόνοιες για τη σύσταση και την οργάνωση της διοίκησης και της λειτουργίας του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

Το **Μέρος Β («ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ»)**, αποτελείται από 9 κεφάλαια και 44 άρθρα (άρθρα 21 έως 64),

που αφορούν θέματα αναγνώρισης νομικών προσώπων που εκπροσωπούν ορισμένα δόγματα, ενώ εμπεριέχονται διατάξεις ευρύτερου ενδιαφέροντος περί της εκκλησιαστικής οργάνωσης, επιλογής κληρικών κα.

¹ <https://www.opengov.gr/ypepth/?p=6843>

Το **Μέρος Γ** («ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4957/2022- ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ»), αποτελείται από 4 κεφάλαια και 24 άρθρα (άρθρα 65 έως 88),

και περιλαμβάνει την αναθεώρηση διατάξεων που αφορούν την καταπολέμηση της παραβατικότητας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Το **Μέρος Δ** («ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 2725/1999 ΚΑΙ 4326/2025»), αποτελείται από 5 Κεφάλαια και 24 άρθρα (άρθρα 89 έως 113), αντίστοιχα περιλαμβάνει διατάξεις για την οργάνωση της αθλητικής ζωής και την καταπολέμηση της βίας στους αθλητικούς χώρους.

Τέλος, το **Κεφάλαιο Ε** («ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ») αποτελείται από 6 Κεφάλαια και 38 άρθρα (άρθρα 114 έως 152) και περιλαμβάνει ειδικές ρυθμίσεις οργάνωσης και λειτουργίας για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, όπως επίσης προβλέπει την προσαρμογή διατάξεων για το χρόνο φοίτησης στα ΑΕΙ.

Το **Μέρος ΣΤ** (ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ) αποτελείται από 4 άρθρα (άρθρα 153 έως 156) και διευθετεί ορισμένα διαχειριστικά ζητήματα του οικείου Υπουργείου.

Τέλος, το Μέρος Ζ αναφέρεται αποκλειστικά στην περίοδο έναρξης ισχύος του νομοθετήματος (άρθρο 157).

Τα πιο σημαντικά σημεία στα οποία εστιάζει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο συνοψίζονται στα εξής:

Το Μέρος Α περιλαμβάνει τη σύσταση του νομικού προσώπου «Ελληνορθόδοξη Ιερά Βασιλική Αυτόνομη Μονή του Αγίου και Θεοβάδιστου όρους Σινά στην Ελλάδα» με σκοπούς

α) Την εκπροσώπηση στην Ελλάδα της Ιεράς Μονής Αγίας Αικατερίνης του Σινά (ιδρύθηκε το 549 μ.Χ., αναγνωρισμένη ως Ιερά Μονή Σινά στο άρθρο 18 παρ. 8 Συντάγματος),

β) Την υποστήριξη του έργου της μονής,

γ) Τη διαχείριση της κινητής και ακίνητης περιουσίας που ανατίθεται στο ΝΠΔΔ

Στο Μέρος Β & Γ, υπάρχουν διατάξεις για την ασφάλεια στα ΑΕΙ, τη φοίτηση φοιτητών, τη βία στον αθλητισμό και άλλα, με διακηρυγμένο σκοπό την προστασία ακαδημαϊκής ελευθερίας και ασφάλειας στα ΑΕΙ

Προβλέπονται μεταξύ άλλων:

- Η θέσπιση ποινών έως 10 χρόνια κάθειρξη για βίαιες πράξεις σε πανεπιστημιακό χώρο,
- Η πρόωρη αυτοδίκαιη διαγραφή φοιτητών, αναστολές, αυστηρά πειθαρχικά μέτρα,
- Η σύσταση ενιαίων πειθαρχικών συμβουλίων και ηλεκτρονικά συστήματα ελεγχόμενης πρόσβασης σε εγκαταστάσεις,
- Δημιουργία Εθνικού Παρατηρητηρίου Βίας στα ΑΕΙ

Για τις ρυθμίσεις φοίτησης (Μέρος Ε) προβλέπονται επιγραμματικά τα παρακάτω:

- Ανώτατος χρόνος φοίτησης = ελάχιστη διάρκεια (n) + 4 εξάμηνα (ή +6 αν το πρόγραμμα >8 εξαμήνων),
- Αυτοδίκαιη διαγραφή μετά Σεπτέμβριου, «τελευταία ευκαιρία» 2–3 εξάμηνα σε φοιτητές με 75% πιστωτικών μονάδων,
- Ευνοϊκές ρυθμίσεις για ΑμεΑ, εργαζόμενους, αθλητές, γονείς, άτομα με ειδικές συνθήκες,

Αναφορικά με τις διατάξεις για τον αθλητισμό, το νομοσχέδιο περιλαμβάνει ευρύ φάσμα ρυθμίσεων σχετικών με την οργάνωση της αθλητικής ζωής, την καταπολέμηση της αθλητικής βίας, τη διαχείριση διοικητικών θεμάτων ορισμένων αθλημάτων και την αναγνώριση τα ηλεκτρονικών αθλημάτων (esports).

Όπως προαναφέρθηκε, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο περιλαμβάνει μια πανσπερμία διατάξεων που καλύπτει ένα μεγάλο τμήμα κοινωνικών δραστηριοτήτων, εκκινώντας από τα εκκλησιαστικά ζητήματα και καλύπτοντας θέματα που αφορούν στον αθλητισμό, τον πολιτισμό, την εκπαίδευση.

Η ΟΚΕ αξιολογεί θετικά τις ρυθμίσεις που αφορούν στη συγκρότηση οργανισμού- νομικού προσώπου για την εκπροσώπηση των συμφερόντων της ΙΜ Σινά, τόσο για πολιτιστικούς, θρησκευτικούς όσο και για γεωπολιτικούς λόγους.

Επίσης, η ΟΚΕ θεωρεί ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση η αναγνώριση της συγκεκριμένων θρησκευτικών ομάδων ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από την κείμενη νομοθεσία.

Η ΟΚΕ αναγνωρίζει την αναγκαιότητα αναμόρφωσης του πλαισίου σχετικά με την αντιμετώπιση των φαινομένων βίας και παραβατικότητας στους χώρους εκπαίδευσης και στους χώρους άθλησης, ωστόσο εκφράζει σοβαρές επιφυλάξεις για ορισμένες σημαίνουσες διατάξεις ως προς την θεσμική συμβατότητα τους, την τήρηση των συνταγματικών αρχών και ιδιαίτερα της αρχής της αναλογικότητας.

Στο σκέλος της αξιολόγησης των προτεινόμενων διατάξεων για την αντιμετώπιση της πανεπιστημιακής και αθλητικής βίας και παραβατικότητας, η ΟΚΕ θεωρεί ότι δεν έχει γίνει η κατάλληλη προεργασία και διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, με αποτέλεσμα να εντοπίζονται σημαντικές αντινομίες και θεσμικές ανισορροπίες, που σε ορισμένα σημεία μπορεί να λάβουν χαρακτηριστικά ακυρότητας και αντισυνταγματικότητας και να απαιτηθούν αναθεωρήσεις, ενώ δε συνάδουν με τις ώριμες προτεραιότητες και την ανάγκη προσήκουσας θεσμικής διευθέτησης εσωτερικών συγκρούσεων στο πνεύμα των ευρωπαϊκών αξιών και της ελληνικής δημοκρατίας.

ΜΕΡΟΣ Α και Β

Με το Μέρος Α του παρόντος σχεδίου νόμου επιχειρείται να επιλυθεί οριστικά το θεμελιώδες πρόβλημα της νομικής προσωπικότητας της Ι.Μ. Σινά στην Ελλάδα. Το ακανθώδες αυτό ζήτημα έχριζε σχετικών πρωτοβουλιών από την ελληνική πλευρά, για την προάσπιση της θρησκευτικής και πολιτισμικής κληρονομιάς, αλλά και την διπλωματική ενδυνάμωση της χώρας με όρους γεωπολιτικής ανάλυσης.

Το θεσμικό πλαίσιο περιλαμβάνει την οργάνωση διοίκησης, διοικητικά όργανα και λειτουργικές αρχές, καλύπτοντας συνολικά 20 άρθρα. Η επίλυση του ζητήματος της νομικής προσωπικότητας της Μονής στην Ελλάδα και ενίσχυση της Ορθοδοξίας στην Ανατολή αποτελεί κεντρικό ζητούμενο της συγκεκριμένης νομοθετικής πρόνοιας.

Παράλληλα στο Μέρος Β, *«καταργείται το νομοθετικό πλαίσιο για την αδειοδότηση χώρων λατρείας που ίσχυε από τη Μεταξική περίοδο, ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζεται η ακώλυτη άσκηση του δικαιώματος λατρείας όλων των θρησκευτικών κοινοτήτων και των μελών τους, μέσω της διαμόρφωσης ενός σύγχρονου, πλήρους και συνεκτικού νομοθετικού πλαισίου για τους χώρους λατρείας θρησκευτικών κοινοτήτων με ή χωρίς προσωπικότητα, πλην της κατ' άρθρο 3 του Συντάγματος Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού».*

Επίσης, εξασφαλίζεται η ενίσχυση των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών και των Τμημάτων Θεολογικών Σχολών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με τη διευκόλυνση φοίτησης σε αυτά αλλοδαπών – αλλογενών φοιτητών, η διευκόλυνση του κοινωφελούς έργου των εκκλησιαστικών ιδρυμάτων, η ενδυνάμωση των Σχολών Μαθητείας Υποψηφίων Κληρικών (Σ.Μ.Υ.Κ.) και η διευκόλυνση της φοίτησης αλλοδαπών μαθητών στα Πρότυπα Εκκλησιαστικά Σχολεία. Επίσης, αναγνωρίζονται οι μπεκτασήδες – αλεβίτες μουσουλμάνοι Θράκης ως θρησκευτικό νομικό πρόσωπο του ν. 4301/2014,

Οι Μπεκτασήδες Αλεβίτες μουσουλμάνοι αποτελούν κομμάτι της πολιτιστικής ταυτότητας της Θράκης, είναι μια πολιτισμική ομάδα, μια μορφή του Ισλάμ που

αριθμεί πάνω από 2.000 μέλη στον ευαίσθητο χώρο της Θράκης, με τη δική τους κουλτούρα και που χρόνια τώρα προσπαθούν για τη θρησκευτική τους αναγνώριση. Σε αρκετές χώρες του εξωτερικού έχουν αναγνωριστεί ως θρησκευτική κοινότητα με όλα τα δικαιώματα. Είναι εκφραστές της αγάπης και της ειρηνικής συνύπαρξης και του πνευματικού λόγου. Ορθώς η κυβέρνηση με το νέο σχέδιο νόμο αφουγκράζεται την αγωνία τους για τη διατήρηση της πολιτιστικής τους κληρονομιάς και της θρησκευτικής τους οντότητας, ως θρησκευτικό νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου.

Κατά συνέπεια σύμφωνα και με τον νόμο 4301/2014 είναι δίκαιο το αίτημά τους για θρησκευτική αναγνώριση και νομική υπόσταση, αφού με τον παραπάνω νόμο «Θρησκευτική κοινότητα είναι ικανός αριθμός φυσικών προσώπων με συγκεκριμένη θρησκευτική Ομολογία γνωστής θρησκείας, μόνιμα εγκατεστημένων σε ορισμένη γεωγραφική περιοχή, με σκοπό την κοινή άσκηση της λατρείας της και την τέλεση των καθηκόντων που απαιτούνται από την κοινή Ομολογία των μελών της». Η αναγνώριση αυτή προϋποθέτει βέβαια ό,τι αναφέρεται και στην αντίστοιχη περίπτωση της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης, Διαχειριστική Βακουφική επιτροπή, περιουσία, χώροι και τόποι λατρείας, ιεροδιδάσκαλοι για τη διδασκαλία του δόγματος των Μπεκτασήδων μαθητών που φοιτούν στα δημόσια και μειονοτικά σχολεία, όπως ακριβώς γίνεται σήμερα για τα μέλη της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης, πλην όπως σωστά ορίζεται η μη παρέμβαση των αρμοδιοτήτων των μουφτήδων της Θράκης. άρθρο 146 νόμος 4964/2022.

Τέλος, στο Μέρος Β αναγνωρίζεται η Εκκλησία της Σουηδίας στην Ελλάδα ως θρησκευτικό νομικό πρόσωπο του ν.4301/2014 (Α'223), περί της οργάνωσης της νομικής μορφής των θρησκευτικών κοινοτήτων και των ενώσεών τους στην Ελλάδα.

ΜΕΡΟΣ Γ

Ως γενική εντύπωση που δίδεται από το σχετικό Μέρος του πολυνομοσχεδίου, είναι η αυστηροποίηση των διαδικασιών και των πειθαρχικών κυρώσεων και ποινών στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για διαφορετικές μορφές παραβατικών στάσεων και συμπεριφορών. Είναι πλέον τεκμηριωμένο στο

χώρο της εγκληματολογικής μελέτης παραβατικών φαινομένων ότι η αυστηροποίηση των ποινών δεν έχει ιδιαίτερο προληπτικό και αποτρεπτικό αποτέλεσμα. Η ΟΚΕ αξιολογεί ως αντιπαραγωγική τη λογική που διαπνέει ορισμένες από τις προτεινόμενες διατάξεις όπως αυτή της άκριτης ποινικής αυστηροποίησης, η οποία μάλιστα επέρχεται χωρίς την αναγκαία προηγούμενη διαβούλευση με το νομικό και επιστημονικό κόσμο. Η επίδειξη σκληρότητας και μηδενικής ανοχής απέναντι σε ένα αμφιβόλου έκτασης πεδίο παραβατικότητας δε συμβάλλει στη μείωση της εγκληματικότητας.

Για να επιτευχθεί ο στόχος που τίθεται στο άρθρο 65 δηλαδή η πρόληψη, αποτροπή και αντιμετώπιση φαινομένων βίας, παραβατικότητας και διατάραξης της ακαδημαϊκής λειτουργίας εντός των εγκαταστάσεων των Α.Ε.Ι. και η διασφάλιση της εύρυθμης, ασφαλούς και ανεμπόδιστης διεξαγωγής του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και διοικητικού έργου των Α.Ε.Ι. θα πρέπει να ληφθούν νομοθετικές πρωτοβουλίες που να εντοπίζουν την πραγματική διάσταση του προβλήματος και να αναγνωρίζουν τα προβλήματα των μέχρι τώρα αναποτελεσματικών παρεμβάσεων. Απαιτείται ουσιαστική διαφορετική προσέγγιση για να έχουμε πραγματικά αποτελέσματα περιορισμού των παραβατικών συμπεριφορών εντός των ΑΕΙ, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν εμβάθυνση των δημοκρατικών θεσμών, την ίδρυση μονάδων διαχείρισης αντικοινωνικών συμπεριφορών, τη χρήση τεχνικών μέσων ως αποτρεπτικών για την τέλεση αξιόποινων πράξεων, ιδιαίτερα εγκλημάτων.

Με το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου δεν τεκμηριώνεται η αύξηση της εγκληματικότητας, ούτε η σοβαρότητα των ποινικών αδικημάτων εντός των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. Δεν προκύπτει τεκμηρίωση για τους λόγους που καθιστούν την παραβατικότητα στα ΑΕΙ ιδιαίτερο κοινωνικό πρόβλημα σε έξαρση που να χρειάζεται περισσότερους πόρους, αυστηρότερες ποινές, ειδικά όργανα και διαδικασίες. Από τις ετήσιες εκθέσεις της ελληνικής αστυνομίας δεν προκύπτει σχετική τεκμηρίωση. Σχετική έρευνα, η οποία υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της Επιτροπής ΥΠΑΙΘΑ για τη «μελέτη ζητημάτων ακαδημαϊκής ειρήνης και ελευθερίας» και στηρίχθηκε σε στοιχεία που αντλήθηκαν από την Ελληνική Αστυνομία, κατέγραψε, μεταξύ 2007-2017, 2.050 περιστατικά παραβατικότητας σε ΕΚΠΑ, ΟΠΑ, ΕΜΠ, ΑΠΘ και Παν. Πατρών από τα οποία δεν προκύπτει ιδιαίτερα αυξημένη

εγκληματικότητα που να συνδέεται με τη λειτουργία των Πανεπιστημίων και την οργάνωση της φοιτητικής ζωής.

Η διασφάλιση ενός πεδίου με μειωμένη παραβατικότητα συγκριτικά με τον περιβάλλοντα κοινωνικό χώρο, ώστε να αναπτύσσονται ελεύθερα οι ακαδημαϊκές λειτουργίες συνιστά εφικτή επιδίωξη. Παρότι δεν είναι στεγανό απέναντι στο κοινωνικό περιβάλλον, το Πανεπιστήμιο δεν αποτελεί χώρο άσκησης επικίνδυνων δραστηριοτήτων. Οι σχετικές με τα αίτια παρατηρήσεις, που περιλαμβάνονται στις εισηγήσεις, ενόψει του σύνθετου χαρακτήρα των συνθηκών σε πολλές περιπτώσεις διαφοροποιούνται. Παρά τις αποκλίσεις αυτές, ωστόσο, η γενική εικόνα εμφανίζει βασικές ομοιότητες: η κατάσταση είναι πιο δύσκολη στα μεγάλα Πανεπιστήμια, οι νομοθετικές μεταρρυθμίσεις δεν επηρεάζουν την έκταση της παραβατικότητας, ενώ η προκαλούμενη κάποτε από μέρος του τύπου εντύπωση ότι τα πανεπιστήμια είναι νησίδες ή άντρα εγκλήματος, δεν ευσταθεί.

Δε νοείται άλλωστε νομοθέτηση χωρίς να έχουν αξιολογηθεί για τα αποτελέσματα της εφαρμογής ή τους λόγους μη εφαρμογής τους οι ήδη ισχύουσες και μη εφαρμοσθείσες διατάξεις, ιδίως δε όταν ακολουθείται η ίδια πρακτική υιοθέτησης λύσεων με τις οποίες είναι αντίθετη η πανεπιστημιακή κοινότητα. Αν η πανεπιστημιακή κοινότητα διαφωνεί έντονα, όπως προκύπτει από τις αποφάσεις των οργάνων τους γίνεται αντιληπτό ότι η αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων θα ακολουθήσει την τύχη των προηγούμενων. Δεν είναι ζήτημα μόνο συναίνεσης, φαίνεται ότι ο νομοθέτης αντιμετωπίζει τους αρμόδιους φορείς ως εν δυνάμει εχθρούς και όχι ως συνεργάτες και θεσμικούς παράγοντες. Είναι πρόδηλη άλλωστε η πρόσφατη αποτυχημένη απόπειρα να εγκαθιδρυθεί εντός των πανεπιστημίων, ο θεσμός της πανεπιστημιακής αστυνομίας, τη στιγμή που η Ελληνική Αστυνομία και τα ίδια τα πανεπιστήμια διαθέτουν αποτελεσματικότερους μηχανισμούς και εργαλεία για την αναγνώριση και την πάταξη της υψηλής παραβατικότητας.

Μηχανισμοί παρακολούθησης και διαφάνειας των ΑΕΙ υπάρχουν. Η καθιέρωση πιο αυστηρών μηχανισμών παρακολούθησης και διαφάνειας για τις πειθαρχικές και ποινικές διαδικασίες, καθώς και η υποχρεωτική διασύνδεση με τις διοικήσεις των

Α.Ε.Ι. και το Υπουργείο Παιδείας θα περίμενε κανείς να βασίζεται σε κάποιας μορφής τεκμηρίωση ότι υπάρχει δυσλειτουργία σε σχέση με τον υπόλοιπο δημόσιο τομέα, σε σχέση με άλλα Υπουργεία ή την τοπική αυτοδιοίκηση.

Μια ακόμη παράμετρος φαίνεται να έχει αγνοηθεί. Η υποστελέχωση των ΑΕΙ αυξάνει συνεχώς το διοικητικό έργο των μελών ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ με αποτέλεσμα αν αυξάνεται διαρκώς ο κίνδυνος να υπάρξει λαθεμένη ή πλημμελής εφαρμογή της νομοθεσίας, να αναπτυχθεί κλίμα ευθυνοφοβίας, να καθυστερούν οι διαδικασίες ή ακόμα και να αυξηθεί ο φόρτος εργασίας με πολυάριθμες πειθαρχικές εκκρεμότητες. Στους σκοπούς της νομοθετικής ρύθμισης αναφέρεται η πρόληψη φαινομένων βίας, η διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας, η ενίσχυση της θωράκισης των ΑΕΙ. Υπερβολικά αυστηρές και δεσμευτικές διαδικασίες χωρίς ιδιαίτερη τεκμηρίωση καταλήγουν να αιρούν το σκοπό των ρυθμίσεων γιατί παρεμποδίζουν την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία των ΑΕΙ.

Αναφορικά με το γενικότερο στόχο του σχεδίου νόμου, δημιουργείται ένα ειδικό αυστηροποιημένο πειθαρχικό και ποινικό καθεστώς στη λειτουργία του δημόσιου τομέα χωρίς να υπάρχει ειδική κυριαρχική σχέση με το Κράτος. Οι φοιτητές δεν έχουν τέτοιου είδους σχέση με το κράτος ώστε να δικαιολογείται αυτό το αυστηροποιημένο πειθαρχικό δίκαιο. Οι φοιτητές δεν μισθοδοτούνται από το κράτος, δεν υπάρχει ανάγκη πειθαρχίας, δεν είναι όργανα του κρατικού μηχανισμού, όπως είναι οι αστυνομικοί, οι στρατιωτικοί ή οι δημόσιοι υπάλληλοι, για τους οποίους προβλέπεται η ύπαρξη πειθαρχικών διατάξεων. Αντίθετα, είναι πολίτες δικαιούχοι δωρεάν δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Ασφαλώς, η καθημερινή λειτουργία της ακαδημαϊκής ζωής είναι δυνατόν να διαταραχθεί και διαταράσσεται από διάφορες αιτίες οι οποίες ταξινομούνται σε δύο τελείως διαφορετικές κατηγορίες.

Η πρώτη σχετίζεται με την πιθανή τέλεση εγκλημάτων (εγκλήματα κατά της ζωής, κακουργήματα όπως η εμπορία ναρκωτικών, κοκ), για την αντιμετώπιση των οποίων επεμβαίνει η αστυνομία αυτεπάγγελα. Η προσέγγιση αυτή θεωρείται διαχρονικά αυτονόητη και στηρίζεται από όλη την ακαδημαϊκή κοινότητα. Η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων θα συμβάλλει την αποτελεσματική αντιμετώπιση της

σχετικής παραβατικότητας. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος της διακίνησης ναρκωτικών έχει μεγάλη σημασία και η ανάπτυξη προληπτικής στρατηγικής με τη δημιουργία συμβουλευτικών σταθμών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, η ένταξη νέων σχετικών με τις εξαρτήσεις μαθημάτων στα προγράμματα σπουδών, καθώς και η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας μέσω εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και η στήριξη των προγραμμάτων βοήθειας στο δρόμο από εγκεκριμένους φορείς.

Η δεύτερη κατηγορία σχετίζεται με τις πιθανές αρρυθμίες της ακαδημαϊκής λειτουργίας (όπως διακοπή συνεδρίασης οργάνων, καταλήψεις λειτουργικών χώρων, κλπ) οι οποίες προκαλούνται από κινητοποιήσεις φοιτητών. Η κατηγορία αυτή σχετίζεται με δυσλειτουργίες της ακαδημαϊκής ζωής, οι οποίες, παρά τις κυρίαρχες αντιλήψεις, δεν προκαλούνται αποκλειστικά και μόνον από τους φοιτητές.

ΜΕΡΟΣ Δ

Η ΟΚΕ υποστηρίζει τη θέση ότι όταν πρόκειται για τη νομοθέτηση που αφορά στον χώρο του αθλητισμού, δηλαδή στην εν γένει διαχείριση του ελεύθερου χρόνου πολιτών, ερασιτεχνών, παιδιών και ενηλίκων αλλά και του επαγγελματικού χρόνου των επαγγελματιών αθλητών, η πολιτεία θα πρέπει να διαμορφώνει ένα απλό και κατανοητό δικαιοϊκό χάρτη με όρους απλούστευσης του ρυθμιστικού περιβάλλοντος και αναλογικότητας των ποινών.

Η ΟΚΕ υπογραμμίζει ότι οι εφαρμοζόμενες διατάξεις πρέπει να είναι απλές, κατανοητές και ρεαλιστικές για να βοηθούν τους αθλητικούς φορείς και τα σωματεία στη λειτουργία τους και όχι να δυσχεραίνουν το έργο τους με περιττά διοικητικά βάρη.

ΜΕΡΟΣ Ε

Στο μέρος Ε επιλύονται ορισμένα σημαντικά διοικητικά και κοινωνικά ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ασφαλώς αξιολογεί θετικά τις πρόνοιες του νομοσχεδίου που αφορούν την ενίσχυση των δομών και των σχολικών υπηρεσιών

(eschool, διευκόλυνση ΑμΕΑ, σχολικός νοσηλευτής), ενώ καλεί την πολιτεία να εισακούσει τις αιτιάσεις των εκπροσώπων των ευάλωτων ομάδων σχολικού πληθυσμού για πληρέστερη κάλυψη των μαθησιακών αναγκών αυτών των ομάδων.

Παρατηρείται επίσης ότι στο Κεφάλαιο Β του Μέρους Ε αναθεωρείται εκ νέου το ρυθμιστικό πλαίσιο για τα ανώτερα όρια φοίτησης στις πανεπιστημιακές σχολές. Η συζήτηση αυτή όμως είναι ήδη πεπερασμένη και δεν δύναται να στηρίζεται σε μια ατζέντα που αγνοεί σύγχρονες παραδοχές της μετα-κρίσης, που συνδέονται με σύγχρονους κοινωνικοοικονομικούς δείκτες, όπως τα υψηλά ενοίκια στις φοιτητούπολεις, την αδυναμία εύρεσης στέγης κατά τους καλοκαιρινούς μήνες σε τουριστικές περιοχές, την έλλειψη πρόσβασης για την κάλυψη βασικών αναγκών (όπως σίτιση, πρόσβαση σε διαδίκτυο, βιβλιοθήκες) στις μεγάλες πόλεις. Η πολυπλοκότητα των ρυθμίσεων που επανεξετάζονται σχετικά με το ανώτατο όριο φοίτησης και τη διαγραφή φοιτητών, καταλήγουν εν τέλει να δημιουργούν μεγαλύτερο όγκο γραφειοκρατίας και ενδεχόμενης συνδιαλλαγής στους χώρους της πανεπιστημιακής ζωής από όσο φόρτο παράγει το μοναδικό δικαίωμα που μπορεί να διατηρεί ο «αιώνιος» φοιτητής, τη συμμετοχή του δηλαδή στην εξεταστική περίοδο.

Τα διάφορα κριτήρια τα οποία εισάγονται ως εξαιρέσεις είναι μεν εύλογα και μερικώς ορθά, αλλά πιθανότατα οδηγούν σε ρυθμίσεις και συμπεριφορές δυο ταχυτήτων. Είναι άλλωστε γνωστό ότι κατά τη διάρκεια του φοιτητικού βίου, το τεκμήριο της εργασίας δεν δύναται να επικυρωθεί, συχνά λόγω της φύσης της επαγγελματικής ενασχόλησης, αλλά και εξ αιτίας του πολυδαίδαλου ασφαλιστικού και φορολογικού πλαισίου που συσχετίζει συχνά πρόσβαση σε παροχές με δηλωθέν εισόδημα. Δίχως άλλο, το Πανεπιστήμιο δεν μπορεί να λειτουργεί αποκλειστικά ως ένας μηχανισμός ομαλής μετάβασης προς την αγορά εργασίας (και αυτός ο ρόλος είναι επίσης σημαντικός) ή μηχανισμός καταστολής της αποτυχίας, αλλά αποτελεί για πολλές περιπτώσεις κοινωνικό καταφύγιο, μηχανισμό κοινωνικής κινητικότητας και απορρόφησης προσωπικών και κοινωνικών εντάσεων, αλλά και όχημα ένταξης και επανένταξης στο ευρύτερο δημόσιο βίο.

ΜΕΡΟΣ Α

Στο μέρος Α, στα εισαγωγικά άρθρα που αφορούν στην ίδρυση ΝΠΔΔ, θα πρέπει να προβλεφθεί με ποιο τρόπο το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο θα μπορεί να συμμετέχει σε δραστηριότητες ή αποφάσεις σχετικά με τη ΙΜ Σινά, ενώ θα πρέπει να υπάρξουν περαιτέρω ενέργειες σε διεθνές επίπεδο σχετικά με την αναγνώριση της ιστορικότητας και της πολιτισμικής κληρονομιάς της Μονής Σινά.

ΜΕΡΟΣ Β

Στο μέρος Β, το οποίο σχετίζεται με θέματα λατρευτικότητας, αναγνώρισης θρησκειών και εκκλησιαστικής οργάνωσης, η ΟΚΕ θεωρεί εκ προοιμίου ότι έχει υπάρξει σχετική διαβούλευση της πολιτείας με την Εκκλησία και τα ενδιαφερόμενα μέρη και οι νέες ρυθμίσεις επιλύουν με σύγχρονα τρόπο εκκρεμή ζητήματα εκκλησιαστικού δικαίου.

ΜΕΡΟΣ Γ

Ειδικότερα για τις σημαντικότερες διατάξεις του Μέρους Γ, το αρ. 67, όπως τροποποιεί το αρ. 177 παρ. Ν.4957/2022 καθιστά πιο αόριστη και γενικόλογη τη διάταξη, που ήταν ήδη προβληματική. Το αρ. 177 παρ. 2 αναφέρεται σε πειθαρχικό αδίκημα για κάθε παράβαση της σχετικής με τη λειτουργία των ΑΕΙ νομοθεσίας, θέτοντας ενδεικτικές περιπτώσεις («ιδίως»). Το προτεινόμενο άρθρο 67 αναφέρεται ακόμα πιο γενικά **στην εν γένει λειτουργία των Α.Ε.Ι,** με αποτέλεσμα οποιαδήποτε παραβίαση της νομοθεσίας σχετικά με τα ΑΕΙ να συνιστά δυνητικά πειθαρχικό παράπτωμα. Ακόμα πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι τα παραπτώματα που προβλέπονται από τα προτεινόμενα άρθρα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι τόσο αόριστα διατυπωμένα που παραβιάζεται η θεμελιώδης αρχή του ποινικού και πειθαρχικού δικαίου η οποία προβλέπει ότι τα αδικήματα και τα πειθαρχικά

παραπτώματα πρέπει να είναι με απόλυτη σαφήνεια διατυπωμένα, ώστε να μην μπορούν να γίνουν αντικείμενο καταχρήσεων. Θα χρειαστεί να προβλεφθεί ρητά ότι δε συνδέονται οι γενικές αντικειμενικές υποστάσεις των πειθαρχικών και ποινικών αδικημάτων με τη λειτουργία των συλλογικών θεσμών, τη δημοκρατική έκφραση συλλογικοτήτων.

Το προτεινόμενο αρ. 69 περιέχει έναν εξαντλητικό κατάλογο πειθαρχικών παραπτωμάτων τα οποία με την **προτεινόμενη ρύθμιση δεν χρειάζεται να συνδέονται με τη φοιτητική ιδιότητα**, προβλέποντας δηλαδή αυστηρή πειθαρχική μεταχείριση σε οποιαδήποτε πράξη γίνεται εντός των εγκαταστάσεων των πανεπιστημίων. Ενδεικτικά στην περίπτωση ζ) ορίζεται ως πειθαρχικό παράπτωμα όχι η φθορά αλλά η ρύπανση και η ηχορύπανση εντός των πανεπιστημίων. Μια φοιτητική παράταξη που βγάζει ηχεία στους ανοιχτούς χώρους για να κάνει μια ανακοίνωση ή που δημιουργεί σκουπίδια πετώντας χαρτάκια θα έχει σοβαρές πειθαρχικές κυρώσεις με τρόπο που ουσιαστικά η φοιτητική ιδιότητα να μοιάζει με την εκπλήρωση στρατιωτικής θητείας.

Στο προτεινόμενο άρθρο 72 που προβλέπεται η προσωρινή αναστολή της φοιτητικής ιδιότητας ύστερα από διάταξη εισαγγελέα δημιουργείται ζήτημα σεβασμού τεκμηρίου αθωότητας, γιατί έχουμε έναν περιοριστικό όρο που στερεί ένα κοινωνικό δικαίωμα και μια διαδικασία η οποία μπορεί να εκκρεμεί για πολλά χρόνια. Επί της ουσίας με αυτό τον περιοριστικό όρο έχουμε μια βαριά ποινή στέρησης του δικαιώματος πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ την ίδια στιγμή ήδη καταδικασθέντα άτομα έχουν το δικαίωμα να σπουδάζουν εκτίοντας ποινές στερητικές της ελευθερίας τους. Στο ίδιο άρθρο ενδεχομένως υπάρχει ένταση μεταξύ των αρμοδιοτήτων του εισαγγελέα και του αυτοδιοίκητου των πανεπιστημίων. Τα αρμόδια όργανα εδώ πέρα ορίζεται ο πρύτανης δεν έχουν παρά απλώς διαπιστωτική αρμοδιότητα ενώ η διατήρηση της φοιτητικής ιδιότητας είναι ένας βαρύς περιοριστικός όρος που θα πρέπει να κρίνεται με όρους αναλογικότητας και στάθμισης από το ίδιο το πανεπιστήμιο και τα όργανά του.

Το προτεινόμενο άρθρο 78 και τις αλλαγές που φέρνει στο άρθρο 225 του Ν. 4957/2022 Σχέδια ασφάλειας: Προβλέπονται νέα μέτρα χωρίς να υπάρχει αξιολόγηση και αποτίμηση άλλων μέτρων για την ασφάλεια στα ΑΕΙ, όπως αυτό της πανεπιστημιακής αστυνομίας. Τα ΑΕΙ έχουν ήδη συστήματα ασφάλειας και η

προτεινόμενη αλλαγή αφορά επί της ουσίας στη νέα παράγραφο 2 του άρθρου 225 Ν.4957/2022 για την προσθήκη συστημάτων ηλεκτρονικής παρακολούθησης μέσω CCTV και τεχνολογιών ελέγχου εισόδου. Τα συστήματα ελέγχου εισόδου είναι εξαιρετικά υψηλού κόστους λαμβάνοντας υπόψιν τα τεράστια ζητήματα υποχρηματοδότησης των ελληνικών ΑΕΙ. Προβλήματα ασφάλειας στα ΑΕΙ ωστόσο υφίστανται ιδίως για τη σωματική ακεραιότητα φοιτητών, διοικητικού και διδακτικού προσωπικού, λόγω ελλειπών και κακής συντήρησης των κτηριακών υποδομών.

Για το προτεινόμενο άρθρο 81: Με την τροποποίηση του 168 ΠΚ παρ. 5 και τη νέα παρ. 6 εισάγεται ιδιώνυμο πλημμέλημα διατάραξης λειτουργίας ΑΕΙ, αλλά και νέο ιδιώνυμο κακούργημα εάν η ίδια, πλημμεληματική καταρχήν, πράξη έγινε από ομάδα 2 ατόμων και άνω που έχουν οργανωθεί, οπλοφορούν, συνδέεται με πρόκληση σωματικής βλάβης (χωρίς να αποκλείεται η απλή) ή σημαντικής φθοράς ξένης ιδιοκτησίας και έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή ή ματαίωση νόμιμης συλλογικής ακαδημαϊκής ή φοιτητικής δραστηριότητας. Η κακούργηματική πράξη τιμωρείται με κάθειρξη έως 10 ετών. Πρόκειται για μια διάταξη που παραβιάζει ευθέως την αρχή της αναλογικότητας, υπέρμετρα αυστηρή και η οποία δεν εντάσσεται ομαλά στο σύστημα του ΠΚ, αφού καταλήγει σε παράλογα αποτελέσματα, δηλαδή να απειλείται ίδια ποινή για μια πράξη λχ συλλογικής διαμαρτυρία σε πανεπιστημιακό όργανο με τη σύσταση εγκληματικής οργάνωσης του 187 ΠΚ. Οι ίδιες πράξεις ανάγονται σε κακούργημα με κάθειρξη έως 10 έτη όταν γίνονται εντός ΑΕΙ σε συλλογικό πλαίσιο, καταλήγοντας να έχουν μεγαλύτερη ποινική απαξία σε σχέση με τη σύσταση και συμμετοχή σε συμμορία του 187 παρ. 3 ΠΚ, το αδίκημα της θανατηφόρας σωματικής βλάβης ή ακόμη και σε σχέση με τις διατάξεις του νόμου για τη σύσταση τρομοκρατικής οργάνωσης για την τέλεση πλημμελημάτων.

Ένα ακόμα ιδιώνυμο αδίκημα προτείνεται με την προτεινόμενη παρ. 5 στο αρ. 184 ΠΚ περί διέγερσης σε τέλεση πλημμελήματος ή κακούργηματος εντός ΑΕΙ μέσω διαδικτύου ή δημόσιας δήλωσης. Με αυτή τη διάταξη, μπορεί να απειλείται με ποινική μεταχείριση ακόμη και τις αποφάσεις των συλλογικών οργάνων φοιτητών ή ακαδημαϊκών για συμβολικές κινητοποιήσεις διαμαρτυρίας. Η πρόβλεψη υπέρμετρα αυστηρών ποινών σε περιπτώσεις «ιδιώνυμων» πλημμελημάτων ή του νέου κακούργηματος της προτεινόμενης παρ. 6 του 168ΠΚ, που προβλέπει κάθειρξη μέχρι

και 10 ετών, διασπά το σύστημα κανόνων δικαίου του Ποινικού Κώδικα και εισάγει εξαιρέσεις που δοκιμάζουν την αρχή της αναλογικότητας, στο μέτρο που επαπειλούνται ποινές για πράξεις καταρχήν πλημμεληματικού χαρακτήρα, όταν αυτές διενεργούνται υπό περιστάσεις μέσα σε ΑΕΙ, που εξομοιώνονται με την ποινική μεταχείριση ιδιαίτερα βαριών κακουργημάτων, όπως ενδεικτικά η σύσταση και λειτουργία εγκληματικής οργάνωσης. Αντισυνταγματική είναι η πρόβλεψη για την αυτοδίκαιη προσωρινή απώλεια της φοιτητικής ιδιότητας σε περίπτωση ποινικής δίωξης σε βάρος φοιτητή και επιβολής περιοριστικού όρου ή σε περίπτωση έκδοσης οριστικής απόφασης σε βάρος φοιτητή για τη διάπραξη εγκλήματος της παρ. 6 του άρθρου 168 του ΠΚ. Πρόκειται για ευθεία παραβίαση του τεκμηρίου της αθωότητας, εφόσον απλή οριστική πρωτόδικη απόφαση αρκεί για να έχει τέτοιες επιπτώσεις στη ζωή του φοιτητή και δη αυτοδικαίως. Ιδίως η πρόβλεψη αυτοδίκαιης αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας σε περίπτωση απλής οριστικής καταδικαστικής απόφασης για το νέο κακούργημα της προτεινόμενης παρ. 6 του αρ. 168 ΠΚ, παραβιάζει το τεκμήριο της αθωότητας που δεν παύει με την έκδοση οριστικής απόφασης και συνεπώς είναι ασυμβίβαστη με τις συνταγματικές επιταγές και το αρ. 6 παρ. 2 της ΕΣΔΑ.

Το προτεινόμενο άρθρο 79, η σύσταση Εθνικού Παρατηρητηρίου για την πρόληψη και καταγραφή περιστατικών πανεπιστημιακής βίας θα είχε νόημα για την καταγραφή και τεκμηρίωση των προτεινόμενων άρθρων και εμμέσως αποτελεί αποδοχή ότι προτείνεται ατεκμηρίωτη νομοθεσία. Διαφορετικά εκλαμβάνουμε ως δεδομένο το ζητούμενο.

Στο προτεινόμενο άρθρο 84 προβλέπεται η ίδια προδικασία για τα εγκλήματα που τελέστηκαν εντός των πανεπιστημίων με σκοπό την επιτάχυνση της εκδίκασης των υποθέσεων με τρόπο που να παρακάμπτεται το δικαστικό συμβούλιο όπως γίνεται σε υποθέσεις για ναρκωτικά και τρομοκρατία.

Στο προτεινόμενο άρθρο 85 προβλέπεται η σταθερή εισαγγελική εποπτεία των πανεπιστημίων στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και τον Πειραιά, όπως προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία για τις φυλακές.

ΜΕΡΟΣ Δ

Στο παρόν παρατίθεται ειδικός σχολιασμός, συνοδευόμενος από προτάσεις αναφορικά με το νομοσχέδιο που αφορά τις ρυθμίσεις για την ενίσχυση του ερασιτεχνικού και επαγγελματικού αθλητισμού και για την αντιμετώπιση της βίας στον αθλητισμό- τροποποίηση του ν.2725/1999 και 4326/2025.

Άρθρα 89 και 90

- Η ΟΚΕ θεωρεί ότι είναι ορθή η πρόβλεψη της αυτόνομης εκπροσώπησης και η συμμετοχή του ποδοσφαίρου γυναικών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της υπερκείμενης εποπτεύουσας το άθλημα ΕΠΟ αφού τούτο συμβαδίζει απόλυτα με την κρατούσα και διεθνή τάση ενίσχυσης και διάδοσης του γυναικείου ποδοσφαίρου.
- Στα άρθρα αυτά γίνεται αναφορά στη διασφάλιση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στις διοικήσεις των αθλητικών φορέων όλων των βαθμίδων. Η εν λόγω ρύθμιση -νομοθετική πρόβλεψη είναι προφανώς αναχρονιστική ενώ εμπεριέχει ακόμη και ψήγματα αντισυνταγματικότητας. Αρχικά είναι αντίθετη με την βασική συνταγματική επιταγή (άρθρο 4 Συντάγματος) περί της ισότητας όλων των Ελλήνων έναντι του νόμου, αλλά και τη διάταξη του άρθρου 5 του Συντάγματος το οποίο προβλέπει ρητά ότι «Καθένας έχει το δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του» και να συμμετέχει στην κοινωνική οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη». Η ως άνω λοιπόν διάταξη με τον επίκληση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων είναι νομοτεχνικά ατελής και άστοχη στο υφιστάμενο αθλητικό κοινωνικό πλαίσιο και συνεπώς κρίνεται ότι πρέπει να απαλειφθεί από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις. Γίνεται αντιληπτό ότι εν προκειμένω αγνοούνται τα ζητήματα συνταγματικότητας και εισάγονται διατάξεις με αναφορά στα έμφυλα ζητήματα, με έννοιες και διαχωρισμούς που δεν θέτει ούτε το ίδιο το Σύνταγμα της χώρας μας.-Πέραν του ως άνω θέματος της αντισυνταγματικότητας της διάταξης υφίστανται και ζητήματα πρακτικά τα οποία προφανώς αγνοούνται και τα οποία έχουν σχέση με την αθλητική και δικαστική καθημερινότητα στα ερασιτεχνικά σωματεία.

Ένα εύλογο, άκρως σοβαρό και ουσιαστικό ερώτημα που γεννάται εν προκειμένω είναι: αν δεν καταστεί εφικτό για οποιοδήποτε λόγο να επιτευχθεί- κάτι που είναι πολύ πιθανόν και σύνηθες στην αθλητική καθημερινότητα- η ισόρροπη συμμετοχή

των φύλων και δη των γυναικών στην διοικητική διαδικασία αυτό θα συνεπάγεται αυτόματα ότι δεν θα είναι δυνατή η συγκρότηση Διοικητικών Συμβουλίων, η λειτουργία σωματείων και η διαμόρφωση ακολούθως των αποφάσεων των πρωτοβαθμίων και δευτεροβάθμιων αθλητικών φορέων.

Άρθρο 91

Η πρόταση για τον ορισμό υπευθύνων Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (e-Κουρος) και Αθλητικής Ακεραιότητας και Αθλητικών Αξιών στα αθλητικά σωματεία κινείται αρχικά προς την ορθή κατεύθυνση. Πρακτικά όμως, και για την εφαρμογή του θα πρέπει οι ειδικότερες προβλέψεις που πιθανόν θα εξειδικευτούν και με σχετικές Υπουργικές αποφάσεις, θα πρέπει να κινηθούν με βάση τον υφιστάμενο «σωματειακό χάρτη» της χώρας μας και την εικόνα που παρουσιάζουν τα σωματεία στην Ελλάδα, αφού όσοι ασχολούνται με τα αθλητικά δρώμενα στη χώρα γνωρίζουν πρωτογενώς ότι όλα τα σωματεία στην χώρα μας δεν έχουν και δεν μπορούν να έχουν την ίδια οργανωτική δομή και τις ίδιες δυνατότητες προσέλκυσης ενδιαφερόμενων. Άλλωστε, είναι πολύ διαφορετικό να αναφερόμαστε σε ένα σωματείο που εδρεύει και δραστηριοποιείται σε μια μεγάλη ή ακόμη και μικρή πόλη και εντελώς διαφορετικό να έχουμε ένα σωματείο το οποίο δραστηριοποιείται σε μια κωμόπολη ή ένα μικρό ή μεγάλο χωριό στην χώρα μας, στη νησιωτική Ελλάδα κ.λ.π και να προσπαθεί να επιβιώσει με ελάχιστους ανθρώπινους και υλικούς πόρους. Συνεπώς, δεν μπορεί στην σχετική νομοθετική πρόβλεψη να συμπεριληφθούν συλλήβδην όλα τα σωματεία του ελληνικού χώρου και να επιβληθούν οι ίδιες υποχρεώσεις ακόμη και για την χρονική εφαρμογή -εκπλήρωση των σχετικών αυτών διατάξεων, γιατί υφίσταται ο εγγενής κίνδυνος ακόμη και διάλυσης σωματείων κυρίως χωριών της χώρας μας (κυρίως στην επαρχία και την νησιωτική Ελλάδα).

Αναφορικά με το άρθρο 91 με το οποίο επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 4 του ν. 2725/1999 περί του Διοικητικού Συμβουλίου του αθλητικού σωματείου αναφέρονται τα ακόλουθα:

α) Δεν αποτελεί ορθή τροποποίηση η πρόβλεψη περί εκλογής του Δ.Σ κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων. Τα σωματεία λειτουργούν σύμφωνα με τον ΑΚ, τους σχετικούς αθλητικούς νόμους και κυρίως βεβαίως με βάση

τα νομίμως εγκεκριμένα καταστατικά τους. Συνεπώς η ως άνω διάταξη ουδόλως εξυπηρετεί κάποιο συγκεκριμένο σκοπό αφού μεταξύ των άλλων καταργεί στο σημείο αυτό την αυτοδιάθεση και την αυτοδιαχείριση των αθλητικών σωματείων και την λειτουργία τους βάσει των Καταστατικών τους. Από την άλλη, θα μπορούσε να θεωρηθεί εύλογη η πρόβλεψη περί του αριθμού των μελών των Δ.Σ των σωματείων, αλλά κρίνεται εντελώς εσφαλμένη η ρητή πρόβλεψη περί της υποχρεωτικής τετραετούς θητείας των Δ.Σ των σωματείων, καθώς δεσμεύει υπέρμετρα τα σωματεία.

Η ορθή πρόβλεψη πρέπει να είναι η κατά σωματείο και σύμφωνα με το Καταστατικό του επιλογή της εν λόγω θητείας των Δ.Σ των αθλητικών σωματείων, θητείας που θα κυμαίνεται από τα δύο (2) έτη κατά κατώτατο όριο και μέχρι τα τέσσερα (4) έτη κατά ανώτατο όριο. Εσφαλμένη επίσης θεωρείται η πρόβλεψη περί της υποχρεωτικής παρουσίας υποψηφίων από κάθε φύλο και της κατάληψης των θέσεων κατά το 1/3 από υποψηφίους κάθε φύλου.

β) Ορθή επί της αρχής η πρόβλεψη της συμμετοχής αθλητών χωρίς ψήφο στις συνεδριάσεις του Δ.Σ του σωματείου.

γ) Αναφορικά με την διάταξη της παρ. 5 περί ορισμού από το Δ.Σ του σωματείου Υπευθύνου Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης eΚουρος και Υπεύθυνο αθλητικής ακεραιότητας και αθλητικών αξιών γίνεται προφανές ότι θα δυσχεράνει τη λειτουργία των αθλητικών σωματείων, λειτουργία που εναπόκειται βέβαια στον ρομαντισμό και την διάθεση προσφοράς ορισμένων ανθρώπων που αγαπούν τον αθλητισμό.

Άρθρο 92

Ορθή κρίνεται η διάταξη που αφορά στη συγχώνευση μόνο αθλητικών σωματείων και όχι τμημάτων αυτών. Έχει αποδειχθεί διαχρονικά ότι η συγχώνευση τμημάτων σωματείων δεν έτυχε της ανάλογης αποδοχής από τα λειτουργούντα σωματεία στην χώρα μας και όποτε συνέβη δεν πρόσφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Αντίθετα, στις περιπτώσεις συγχωνεύσεων σωματείων, όταν συνέβησαν, ήταν και πρακτικά αποδοτικές και επιβοηθητικές ώστε κάποια σωματεία να μην διαλυθούν λόγω της μη

δυνατότητος ανταπόκρισής τους στις υφιστάμενες ποικίλες απαιτήσεις λειτουργίας τους.

Για το ζήτημα των συγχωνεύσεων αθλητικών σωματείων κρίνεται ότι θα πρέπει να διορθωθεί η διατύπωση και να επιτρέπει τη διαδικασία αυτή να λάβει χώρα εντός της ίδιας περιφερειακής ενότητας ή κατά παρέκκλιση μεταξύ όμορων περιφερειακών ενοτήτων (όχι εντός της περιφέρειας γενικά).

Άρθρο 93

Η πρόβλεψη παροχής διοικητικής ευελιξίας (ένωση πέρα της μιας περιφερειακής ενότητας) στις γυναικείες ομάδες ποδοσφαίρου είναι ορθή καθώς το άθλημα βρίσκεται σε αναπτυσσόμενη φάση και χρήζει υποστήριξης, καθώς και λόγω θεμάτων νεοπαγούς λειτουργίας και περιορισμένων πόρων που διαθέτουν οι ολιγάριθμες γυναικείες ομάδες, οι οποίες σταδιακά αυξάνονται μέσα στο χρόνο.

Άρθρο 95

Αναφορικά με τις Επιτροπές Δεοντολογίας, την συγκρότηση και λειτουργία αυτών, την αρμοδιότητα αυτών κ.λ.π τονίζεται ότι πρόκειται για μια ενδιαφέρουσα ιδέα, η οποία δεν είναι καθόλου άστοχη ή εσφαλμένη. Θα πρέπει όμως, όταν η διάταξη αυτή εξειδικευτεί (με σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις) να ληφθούν υπόψη όλες οι παράμετροι της εικόνας που παρουσιάζει ο χώρος του αθλητισμού γενικότερα και φυσικά να δοθεί δέουσα προσοχή στην αποφυγή της πιθανής νομοθετικής σύγχυσης που μπορεί να προκληθεί με ήδη υφιστάμενες συναφείς διατάξεις που εμπεριέχονται σε Κανονισμούς των Ομοσπονδιών των διαφόρων αθλημάτων και ιδιαίτερα της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (ΕΠΟ). Είναι άλλωστε γνωστό ότι ειδικά η ΕΠΟ εδώ και χρόνια έχει συμπεριλάβει στις διατάξεις και του Καταστατικού της και των Κανονισμών της, τη λειτουργία Επιτροπής Δεοντολογίας με συγκεκριμένες αρμοδιότητες που προβλέπονται στον Κώδικα Δεοντολογίας της.

Η εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας αξιολογείται με θετικό πρόσημο, χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στην υλοποίηση τόσο της συγκρότησης όσο και των αρμοδιοτήτων και των δικονομικών όρων λειτουργίας τους.

Οι προβλέψεις περί της σύνθεσης είναι γενικόλογη και άνευ τεκμηρίωσης αναφορικά με τα πρόσωπα που συγκροτούν τις επιτροπές. Χρήζει ιδιαίτερης προσοχής η διαδικασία και η επιλογή των μελών των επιτροπών δεοντολογίας για να αποφευχθούν σχέσεις εξάρτησης μεταξύ διορίζοντα και διοριζόμενου.

Ορθή είναι δε η πρόβλεψη να προσβάλλονται οι αποφάσεις των επιτροπών δεοντολογίας κατ' έφεση ενώπιον του ΑΣΕΑΔ.

Οι προβλέψεις του νόμου σχετικά με τις καταγγελίες πρέπει να είναι σαφείς και να παρέχουν την απευθείας και μόνο καταγγελία του ενδιαφερόμενου στην οικεία ομοσπονδία και όχι στην ΓΓΑ. Πρακτικά αυτή η διαδικασία με την υποβολή στην ΓΓΑ και την διαβίβαση ακολούθως στην οικεία ομοσπονδία αναφορικά και με τον χρόνο λήψης των αποφάσεων που ειδικά στον αθλητικό χώρο πρέπει να συνοδεύονται εκ των πραγμάτων από την ταχύτερη δυνατή έκδοση τους (ο χρόνος των 4 μηνών που αναφέρεται στο εν λόγω άρθρο για την έκδοση απόφασης πρέπει να περιοριστεί στον έναν και μόνο μήνα).

Άρθρο 100

Οι διατάξεις σχετικά με την αθλητική αναγνώριση- χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων από σωματεία πρέπει να εισάγουν περιόδους χάριτος ή εξαιρέσεις σε ειδικές περιπτώσεις όπως απομακρυσμένα χωριά -χωριά νησιωτικής Ελλάδος κ.λ.π

Άρθρο 102

Ορθή θεωρείται η κατάργηση των διατάξεων της δυνατότητας της Ε.Ε.Α να επιβάλλει πρόστιμο για πράξεις βίας σε Α.Α.Ε και Τ.Α.Α αφού διαχρονικά στην πράξη αποδείχθηκε εσφαλμένη και προκάλεσε αδικαιολόγητα προβλήματα με τις αντίστοιχες έντονες αντιδράσεις από τις εμπλακείσες Α.Α.Ε (κυρίως του ποδοσφαίρου) και τα ΤΑΑ. Ορθή επίσης κρίνεται η πρόβλεψη της κατάργησης της διάταξης περί επιβολής από την ΔΕΑΒ πρόσθετης κύρωσης διεξαγωγής μιας επιπλέον αθλητικής συνάντησης χωρίς την παρουσία θεατών σε περίπτωση υποτροπής. Σημειωτέον, ότι αναφορικά με το θέμα της επιβολής ποινών για πράξεις βίας

υφίστανται σχετικές διατάξεις στους Πειθαρχικούς Κώδικες -Κανονισμούς και όχι μόνο των Ομοσπονδιών των διαφόρων αθλημάτων και ιδιαίτερα του ποδοσφαίρου.

Άρθρο 104

Ορθή είναι η πρόβλεψη της δυνατότητας «επανεξέτασης» του ύψους των επιβληθέντων προστίμων από την ΔΕΑΒ στις περιπτώσεις που έχουν επιβληθεί και αφορούν συμπεριφορές που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο διεξαγωγής ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων. Παρατηρήθηκε ότι επιβλήθηκαν ποινές σε ερασιτεχνικές ομάδες και ερασιτέχνες αθλητές ή παράγοντες -αξιωματούχους το ύψος των οποίων ήταν το αυτό που επιβλήθηκε για παρόμοιες συμπεριφορές -ποδοσφαιρικά αδικήματα σε επαγγελματίες αθλητές, παράγοντες -αξιωματούχους και ομάδες. Η αστοχία του ήδη υπάρχοντος νόμου στο θέμα αυτό ήταν προφανής και διαχρονικά τροποποιήθηκε μια μόνο φορά με την πρόβλεψη ότι το ελάχιστο των αρχικά δια του νόμου επιβαλλόμενων ποινών για τους ερασιτέχνες αθλητές ή τις ερασιτεχνικές ομάδες κλπ. στο πλαίσιο της διεξαγωγής ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων δεν θα είναι πλέον 10.000 ευρώ, αλλά 1.000 ευρώ! Έτσι λοιπόν, η πρόβλεψη αυτή της τροποποίησης του νόμου στο κεφάλαιο αυτό αποτελεί πράξη δικαιοσύνης και διόρθωση των άστοχων νομοθετικών προβλέψεων και των ποινών που επιβλήθηκαν μέχρι σήμερα.

Σχετικά με λοιπές διατάξεις του Κεφαλαίου Γ, του Μέρους Δ επισημαίνονται τα εξής:

- Εσφαλμένη θεωρείται η κλήτευση κατηγορουμένου σε δυο (2) ημέρες. Άλλωστε, πως θα απολογηθεί κάποιος που ζει σε μια απομακρυσμένη περιοχή;
- Μη αποτελεσματική θεωρείται η παραπομπή της επιβαλλόμενης ποινής στον υπουργό μετά την παρέλευση της τασσόμενης 7ημερης προθεσμίας, ενώ οι προβλεπόμενες ποινές της ΔΕΑΒ είναι άστοχες και προκαλούν προβλήματα - οι οικείοι πειθαρχικοί κανονισμοί των ομοσπονδιών προβλέπουν τις ποινές που πρέπει να επιβληθούν για τις εκδηλώσεις βίας κ.λπ.
- Για την προσβολή αποφάσεων της ΔΕΑΒ, προβλέπεται η προσφυγή στα αρμόδια -- προφανώς πολιτικά- δικαστήρια με ότι αυτό συνεπάγεται. Μια λύση στο εν λόγω πρόβλημα θα ήταν η τροποποίηση του νόμου και η πρόβλεψη της προσφυγής των ενδιαφερόμενων -τιμωρηθέντων στο ΑΣΕΑΔ το

οποίο και έχει τη δυνατότητα της ταχύτατης λήψης αποφάσεων άρα και επίλυσης των εκκρεμοτήτων που επέρχονται με την έκδοση των αποφάσεων της ΔΕΑΒ.

- Η πρόβλεψη -τροποποίηση της κύρωσης του άρθρου 1α του ν. 4326/2015 θεωρείται εσφαλμένη διότι γίνεται λόγος για επιβολή ποινών κεκλεισμένων των θυρών -χωρίς θεατές για μια αγωνιστική που χαρακτηρίζονται ως διοικητικές. Στην πράξη αυτές οι ποινές είναι πειθαρχικές και σαφέστατα υπάρχουν προβλέψεις σχετικές σε όλες τις ομοσπονδίες των αθλημάτων.
- Αντισυνταγματική τέλος θεωρείται η επιβολή ποινής- τιμωρίας χωρίς προηγούμενη κλήση σε απολογία.

ΜΕΡΟΣ Ε

Στο άρθρο 114 επιχειρείται η εισαγωγή αποσπασματικών νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορούν δύο κρίσιμους θεσμούς της εκπαιδευτικής διαδικασίας για μαθητές και μαθήτριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες: **την Παράλληλη Στήριξη και τα Τμήματα Ένταξης**. Παρά τη συμπλήρωση δεύτερης δεκαετίας λειτουργίας τους, οι δύο αυτοί θεσμοί εξακολουθούν να παρουσιάζουν τις εξής αδυναμίες: α) στηρίζονται σε μη μόνιμο προσωπικό, β) στελεχώνονται με καθυστέρηση κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, γ) δεν έχουν τύχει ουσιαστικής αξιολόγησης, τόσο ως προς τη συνολική τους αποτελεσματικότητα όσο και ως προς επιμέρους δείκτες λειτουργίας και απόδοσης, δ) δεν ανταποκρίνονται επαρκώς στις αρχές της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 24 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (ν. 4074/2012). Αντί για αποσπασματικές τροποποιήσεις, επιβάλλεται: η διενέργεια συνολικής και εις βάθος αξιολόγησης των θεσμών της Παράλληλης Στήριξης και των Τμημάτων Ένταξης, η αναμόρφωσή τους με βάση τα ευρήματα αυτής της αξιολόγησης και η διαβούλευση με την Ε.Σ.Α.μεΑ. και το σύνολο των εμπλεκόμενων μερών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Κάθε αποσπασματική νομοθετική παρέμβαση στην εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες υπονομεύει τη διασφάλιση μιας ποιοτικής, ενιαίας και συμπεριληπτικής

εκπαίδευσης. Ως εκ τούτου, εισηγούμαστε την απόσυρση του άρθρου 114 έως ότου ολοκληρωθεί η συνολική αξιολόγηση των δύο θεσμών. Σε διαφορετική περίπτωση, αιτούμαστε τη συμπερίληψη στο άρθρο 114 των ακόλουθων προβλέψεων:

- Τη στελέχωση της Παράλληλης Στήριξης και των Τμημάτων Ένταξης με μόνιμο προσωπικό, προκειμένου να διασφαλιστεί η παιδαγωγική συνέχεια και η παροχή υψηλής ποιότητας υποστήριξης.
- Την καθιέρωση συγκεκριμένου και δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος τοποθέτησης του προσωπικού, ώστε η πλήρης στελέχωση των εν λόγω θεσμών να ολοκληρώνεται πριν από την έναρξη κάθε σχολικού έτους.
- Την πρόβλεψη μηχανισμού άμεσης αντικατάστασης του εκπαιδευτικού Παράλληλης Στήριξης σε περίπτωση κωλύματος ή αποχώρησής του, ώστε να διασφαλίζεται η αδιάλειπτη συνέχιση της υποστήριξης προς τον μαθητή.
- Τη θέσπιση τακτικής αξιολόγησης των θεσμών της Παράλληλης Στήριξης και των Τμημάτων Ένταξης, τουλάχιστον ανά τριετία, με στόχο την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας και της επίτευξης των στόχων τους. Παράλληλα, να προβλεφθεί η υποχρεωτική διαβούλευση με την Ε.Σ.Α.μεΑ. και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας πριν από κάθε αλλαγή ή τροποποίηση.

Στο άρθρο 115 προβλέπεται η προμήθεια των σχολικών βιβλίων μετά την κατάργηση των σχολικών επιτροπών και θεωρείται ότι κινείται στη σωστή κατεύθυνση ως μία εξεύρεση προσφορότερης λύσης, διότι εντοπίζονται καθυστερήσεις και δυσκολίες στη διάθεση πιστώσεων μέσα από τις σχολικές επιτροπές.

Στο Άρθρο 115 προτείνεται η παρ. 6 του άρθρου 6 του ν.2817/2000 να συμπληρωθεί ως ακολούθως (βλ. με έντονη γραμματοσειρά):

«6. Στα έργα της Σχολικής Επιτροπής των δημόσιων σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπως αυτά καθορίζονται στην παρ. 9 του άρθρου 5

του ν. 1894/1990 (Α` 110) προστίθεται και η δυνατότητα αγοράς εξοπλιστικών ή άλλων συναφών ειδών ή διδακτικών μέσων για τη λειτουργία των σχολείων από πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζεται ο τρόπος χρηματοδότησης και η διαδικασία διαχείρισης των ανωτέρω πιστώσεων από τις σχολικές επιτροπές. Από το διδακτικό έτος 2024 - 2025, στις περιπτώσεις που οι σχολικές επιτροπές έχουν καταργηθεί σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 5056/2023 (Α` 163), οι Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης επιχορηγούν τους κατά περίπτωση αρμόδιους δήμους κατόπιν αιτήματός τους, ώστε να καλυφθεί η δαπάνη για την προμήθεια από το ελεύθερο εμπόριο του βιβλίου μαθητή για τη διδασκαλία μαθημάτων ξένων γλωσσών του δημοτικού σχολείου και του γυμνασίου, η οποία πραγματοποιούνταν από τις σχολικές επιτροπές οι οποίες καταργήθηκαν. **Οι ξενόγλωσσοι τίτλοι που επιλέγονται συνοδεύονται υποχρεωτικά από προσβάσιμο στους κωφούς και βαρήκοους μαθητές οπτικό ή ψηφιακό υποστηρικτικό υλικό, όπως υποτιτλισμό, οπτικοποιημένα λεξιλόγια και χρήση της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας. Πρέπει επίσης να υπάρχει μέριμνα για μεγαλογράμματη εκτύπωση των ιδίων βιβλίων όταν στο σχολείο φοιτά μαθητής με μειωμένη όραση».**

Αιτιολόγηση: Οι ανωτέρω προσθήκες εδράζονται στις προβλέψεις του άρθρου 24 «Εκπαίδευση» της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, την οποία η χώρα μας με την κύρωσή της από την Ελληνική Βουλή με τον ν.4074/2012, αναλαμβάνοντας την υποχρέωση εφαρμογής της σε εθνικό επίπεδο.

Το άρθρο 116 αφορά στη διευκόλυνση των εκπαιδευτικών των πειραματικών σχολείων που δεν αξιολογήθηκαν χωρίς δική τους υπαιτιότητα και είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Το άρθρο 117 αναφέρεται στη δημιουργία ενός μηχανισμού διάχυσης καλών πρακτικών των σχολείων που είναι πολύ θετικό βήμα, απαιτεί όμως λεπτομερή ΥΑ για την παρουσίαση των επιμέρους και ειδικών στοιχείων.

Το άρθρο 118 αφορά στη δημιουργία ενός νέου διαλειτουργικού πληροφοριακού συστήματος e-school το οποίο θα αντικαταστήσει όλα τα άλλα είναι μία πρωτοπόρα και ουσιαστική προσπάθεια αλλά είναι γενική αναφορά και είναι αναγκαία η ύπαρξη ΥΑ για να διευκρινιστούν οι λεπτομέρειες.

Το άρθρα 119 και 120 είναι εντελώς διαδικαστικά και προκύπτουν από την ανάγκη διευθέτησης κάποιων χρόνιων προβλημάτων οικονομικής ή διοικητικής φύσης και δεν έχουν ανάγκη καμίας κριτικής.

Στο Άρθρο 121 προτείνεται το παρακάτω απόσπασμα να τροποποιηθεί ως ακολούθως (βλ. με έντονη γραμματοσειρά):

«5.α) [...] Οι νεοδιοριζόμενοι εκπαιδευτικοί ή μέλη Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π. που ανήκουν στις ειδικές κατηγορίες μετάθεσης της παρ. 1 του άρθρου 13 του π.δ. 50/1996 (Α' 45) ή του άρθρου 8 του π.δ. 56/2001 (Α' 47), αντίστοιχα, καθώς και όσοι έχουν, οι ίδιοι ή οι σύζυγοί τους, ποσοστό αναπηρίας ~~εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) εξήντα επτά τοις εκατό (67%)~~ και άνω ανεξαρτήτως παθήσεως ή ~~έχουν τέκνα με αναπηρία είναι βιολογικοί ή θετοί γονείς τέκνων με αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, πενήντα τοις εκατό (50%)~~ και άνω, ανεξαρτήτως παθήσεως, δύνανται να αποσπώνται, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου ύστερα από γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων, κατόπιν προσκόμισης πιστοποιητικού Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) που αποδεικνύει τα ανωτέρω. Για τους σκοπούς της παρούσας, ο χρόνος απόσπασης λογίζεται ως χρόνος υπηρετήσης του εκπαιδευτικού στην οργανική του θέση.

Το προηγούμενο εδάφιο καταλαμβάνει ως προς τη θεμελίωση του δικαιώματος μετάθεσης και τους νεοδιοριζόμενους εκπαιδευτικούς ή μέλη Ε.Ε.Π. – Ε.Β.Π. που έλαβαν απόσπαση κατ' εφαρμογή του παρόντος από το σχολικό έτος 2020-2021 και εντεύθεν.».

Αιτιολόγηση: Θεωρούμε θετική την προσθήκη του τελευταίου εδαφίου στην περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 62 του ν. 4589/2019 (Α' 13), σύμφωνα με την οποία, η ρύθμιση περί υπολογισμού του χρόνου απόσπασης ως χρόνου υπηρετήσης του εκπαιδευτικού στην οργανική του θέση ισχύει και για τους νεοδιοριζόμενους εκπαιδευτικούς ή μέλη Ε.Ε.Π. – Ε.Β.Π. που έλαβαν απόσπαση από το σχολικό έτος 2020-2021 και εντεύθεν, το οποίο αποτελούσε πάγιο αίτημα της Ε.Σ.Α.μεΑ. Ωστόσο, τα σοβαρά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις, αλλά και οι

εκπαιδευτικοί γονείς ή νόμιμοι κηδεμόνες ή σύζυγοι ατόμων με βαριές αναπηρίες, αναφορικά με τις τοποθετήσεις και τις μεταθέσεις παραμένουν, διότι οι ευνοϊκές ρυθμίσεις που ισχύουν, αφορούν σε εκπαιδευτικούς ή μέλη Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π. που: α) ανήκουν στις ειδικές κατηγορίες μετάθεσης της παρ. 1 του άρθρου 13 του αναχρονιστικού π.δ. 50/1996 (Α` 45), το οποίο χρονολογείται από το 1996 και χρήζει άμεσης αναμόρφωσης και επικαιροποίησης, ή του άρθρου 8 του π.δ. 56/2001 (Α` 47), αντίστοιχα, β) έχουν, οι ίδιοι ή οι σύζυγοί τους, ποσοστό αναπηρίας (75%) και άνω, το οποίο είναι αυθαίρετο, διότι δεν συνδέεται με καμία άλλη παροχή στη χώρα μας και δεν γνωρίζουμε τους λόγους που καθιερώθηκε και γ) έχουν τέκνα με αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, το οποίο επίσης είναι αυθαίρετο, διότι έχει καθιερωθεί ποσοστό αναπηρία 50% για τα τέκνα, όπως εξάλλου ισχύει και για τη μοριοδότηση των εκπαιδευτικών με αναπηρία, σύμφωνα με την παρ. γ του άρθρου 57 του ν. 4589/2019.

Το 122 και 123 αφορούν στη σύσταση οργανικών θέσεων που είναι μία εξαιρετική πρωτοβουλία χωρίς περαιτέρω σχόλια, αφού θα δημιουργηθούν θέσεις για διορισμούς.

Το άρθρο 124 αφορά επίσης εξειδικευμένο θέμα που έχει να κάνει με την ψηφιοποίηση και απαιτεί περαιτέρω ΥΑ για πλήρη ανάλυση όλων των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Σχετικά με το άρθρο 126, όπου γίνεται απόπειρα περαιτέρω εξειδίκευσης ζητημάτων ανώτατης διάρκειας φοίτησης (Τροποποίηση άρθρου 76 ν. 4957/2022), προτείνεται η απλούστευση του πλαισίου (σε ανώτατο χρόνο φοίτησης $n+n+2$ χρόνια), με την επισήμανση ότι στις περιπτώσεις που υφίστανται ζητήματα σοβαρής ιατρικής παρακολούθησης και γονεϊκής μέριμνας, να προβλέπεται πλήρης ιατροφαρμακευτική κάλυψη με μηδενική συμμετοχή, πρόσβαση σε σίτιση και στέγαση (όταν αφορά φοίτηση σε άλλη πόλη ή όταν συντρέχουν ειδικές προϋποθέσεις), παροχή παιδικού σταθμού.

Ε13. Στο Κεφάλαιο Ε' «Ρυθμίσεις για τα Κέντρα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και Λοιπά Θέματα Επαγγελματικής Κατάρτισης» (Άρθρα 139-145), να

προσθεθεί νέο άρθρο με το οποίο να συμπληρώνεται η περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν.4763/2020 ως ακολούθως (βλ. με έντονη γραμματοσειρά):

«ΆρθροΣτελέχωση Γ.Ε.Α.Σ.–Τροποποίηση περ. γ) του άρθρου 2 του ν.4763/2020 [...] γ) Τα Γ.Ε.Α.Σ. στελεχώνονται με εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, με Συμβούλους σταδιοδρομίας και ειδικούς επαγγελματικής συμβουλευτικής. Σε κάθε Γ.Ε.Α.Σ. απασχολείται ένας (1) Συντονιστής Σύμβουλος, όταν σε δημόσια Ι.Ε.Κ. αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων λειτουργούν μέχρι πέντε (5) τμήματα ή φοιτούν μέχρι εκατόν πενήντα (150) καταρτιζόμενοι, ενώ όταν λειτουργούν πάνω από πέντε (5) τμήματα ή φοιτούν πάνω από εκατόν πενήντα (150) καταρτιζόμενοι απασχολούνται δύο (2) Συντονιστές Σύμβουλοι. Ο Συντονιστής Σύμβουλος, μεταξύ άλλων, έχει ως αρμοδιότητα την παρακολούθηση της παρουσίας του καταρτιζομένου, τη διασφάλιση της ποιότητας του περιβάλλοντος εργασίας του ασκουμένου, τον επιτόπιο έλεγχο στην επιχείρηση και την ορθή τήρηση του ατομικού φακέλου πρακτικής άσκησης με τις σχετικές μηνιαίες εκθέσεις προόδου, συνεπικουρούμενος από τους οριζόμενους επόπτες Πρακτικής Άσκησης ή Μαθητείας. Οι Συντονιστές Σύμβουλοι επιλέγονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. γ' της παρ. 12 του άρθρου 34. Οι Συντονιστές Σύμβουλοι εποπτεύουν το έργο των εποπτών πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, με βάση τον κανονισμό λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 30. Ειδικά στα Γ.Ε.Α.Σ. των Σ.Α.Ε.Κ. για Άτομα με Αναπηρία, προβλέπεται η επιπλέον στελέχωση με έναν (1) Ψυχολόγο και έναν (1) Κοινωνικό Λειτουργό, οι οποίοι παρέχουν ψυχοκοινωνική υποστήριξη, ενημέρωση και συμβουλευτική καθοδήγηση στους φοιτούντες στις εν λόγω δομές. Οι θέσεις του Ψυχολόγου και του Κοινωνικού Λειτουργού δύναται να καλύπτονται: α) με αποσπασμένους ή μετατασσόμενους υπαλλήλους των αντιστοίχων κλάδων, κατηγορίας ΠΕ, του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ή των εποπτευόμενων φορέων του ή οποιασδήποτε άλλης δημόσιας υπηρεσίας. Η απόσπαση ή μετάταξη των ανωτέρω διενεργείται βάσει των ισχυουσών διατάξεων περί Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, β) με εκπαιδευτικούς των αντιστοίχων ειδικοτήτων της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι αποσπώνται, ύστερα από αίτησή τους, γ) με αναπληρωτές εκπαιδευτικούς [...].».

Αιτιολόγηση: Η στελέχωση των Γ.Ε.Α.Σ. των Σ.Α.Ε.Κ. για Άτομα με Αναπηρία με Ψυχολόγο και Κοινωνικό Λειτουργό κρίνεται αναγκαία για την ολιστική υποστήριξη των σπουδαστών, καθώς: α) οι καταρτιζόμενοι με αναπηρία συχνά αντιμετωπίζουν αυξημένες ψυχοκοινωνικές προκλήσεις και η φροντίδα για την ψυχική τους υγεία αποτελεί θεμέλιο για την ενεργή συμμετοχή και πρόοδό τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, β) η παρουσία εξειδικευμένων επιστημόνων διευκολύνει την κοινωνική τους ένταξη στο εκπαιδευτικό περιβάλλον, ενισχύοντας την αυτοεκτίμηση και την κοινωνικότητά τους, γ) οι προαναφερθέντες επιστήμονες μπορούν να εντοπίζουν έγκαιρα ψυχολογικές ή κοινωνικές δυσκολίες και να προτείνουν κατάλληλες παρεμβάσεις σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς και τις οικογένειες των σπουδαστών με αναπηρία, δ), η απασχόληση αυτών των επιστημόνων στο σχολικό περιβάλλον εξασφαλίζει την έγκαιρη και αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων που ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια της φοίτησης. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι η πρότασή μας συνάδει με διεθνώς αναγνωρισμένες καλές πρακτικές.

E14. Το άρθρο 146 «Εξειδίκευση των προϋποθέσεων παροχής σχολικού νοσηλευτή-Εξουσιοδοτική διάταξη-Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 34 ν.3699/2008», εγείρει σοβαρά θεσμικά, επιστημονικά και ηθικά ζητήματα που καθιστούν αναγκαία την απόσυρσή του από το σχέδιο νόμου και την εκ νέου επαναδιατύπωσή του ύστερα από διαβούλευση με αρμόδιους φορείς.

Αιτιολόγηση: Η ανάθεση στον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης -ένα διοικητικό όργανο χωρίς ιατρική κατάρτιση ή αρμοδιότητα- της ευθύνης αξιολόγησης της «βαρύτητας της πάθησης» των μαθητών, προκειμένου να αποφασίσει για την τοποθέτηση σχολικού νοσηλευτή, είναι εξαιρετικά προβληματική και επισφαλής. Η διαδικασία αυτή είναι ευάλωτη σε σφάλματα και αυθαιρεσίες, με πιθανές σοβαρές συνέπειες για την υγεία και την ασφάλεια των μαθητών. Η αξιολόγηση της «βαρύτητας της πάθησης» προϋποθέτει εξειδικευμένη ιατρική γνώση και πολυπαραγοντική εκτίμηση (ιατρική, ψυχολογική κ.λπ.), την οποία διοικητικά στελέχη δεν διαθέτουν. Επιπλέον, η δυνατότητα τοποθέτησης ενός σχολικού νοσηλευτή σε πολλαπλές σχολικές μονάδες, είτε συστεγαζόμενες είτε όμορες σε ακτίνα 500 μέτρων, με μοναδικό κριτήριο τη «βαρύτητα της πάθησης», χωρίς διαφανείς διαδικασίες και καθορισμένα καθήκοντα, ενέχει τον κίνδυνο άνισης

μεταχείρισης και πλημμελούς κάλυψης των αναγκών των μαθητών που χρήζουν ιατρικής/νοσηλευτικής υποστήριξης. Η ενδεχόμενη απουσία του σχολικού νοσηλευτή από τη σχολική μονάδα όπου φοιτούν μαθητές με αναγνωρισμένες ιατρικές ανάγκες -ακόμη και για μικρό χρονικό διάστημα- μπορεί να αποβεί μοιραία. Σε επείγοντα περιστατικά, όπως υπογλυκαιμία, επιληπτική κρίση, αναπνευστική δυσχέρεια ή αλλεργικό σοκ, η καθυστέρηση στην παροχή εξειδικευμένης φροντίδας θέτει σε σοβαρό κίνδυνο τη ζωή των μαθητών. Σε περίπτωση δυσμενούς έκβασης, το ερώτημα που τίθεται είναι «Ποιος φέρει την ευθύνη»; Ο Περιφερειακός Διευθυντής που προέβη σε ιεράρχηση της σοβαρότητας των παθήσεων; Ο Διευθυντής Εκπαίδευσης που εξέδωσε τη σχετική απόφαση; Ο Διευθυντής του σχολείου ή ο εκπαιδευτικός που δεν είναι σε θέση να διαχειριστούν τέτοια περιστατικά; Το ίδιο το Υπουργείο που δεν διασφάλισε τη συνεχή παρουσία σχολικού νοσηλευτή; Περαιτέρω, σύμφωνα με τις ισχύουσες εγκυκλίους που καθορίζουν τις διαδικασίες έγκρισης για: i) παράλληλη στήριξη/συνεκπαίδευση από εκπαιδευτικό, ii) υποστήριξη από Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό, και iii) υποστήριξη από σχολικό νοσηλευτή - συμπεριλαμβανομένης και αυτής για το σχολικό έτος 2025-2026- προβλέπεται ότι δεν εγκρίνονται περισσότερα του ενός αιτήματα στήριξης για τον ίδιο μαθητή εντός του ίδιου σχολικού έτους. Αυτός ο περιορισμός οδηγεί στον αποκλεισμό από την υποστήριξη σχολικού νοσηλευτή μαθητών με αναπηρίες και χρόνιες παθήσεις (π.χ. μαθητές με αυτισμό και ινσουλινοεξαρτώμενο σακχαρώδη διαβήτη), των οποίων οι γονείς έχουν αιτηθεί παράλληλη στήριξη λόγω των προτεραιοτήτων που θέτει η σχετική εγκύκλιος. Τα ανωτέρω καταδεικνύουν την επιτακτική ανάγκη για συνολική επανεξέταση του άρθρου 146, η διαμόρφωση του οποίου πρέπει να γίνει σε συνεργασία με: την Επιτροπή Σχολικών Νοσηλευτών του Υπουργείου Υγείας, τον Πανελλήνιο Σύλλογο Σχολικών Νοσηλευτών και Επισκεπτών Υγείας, επιστημονικούς συλλόγους ιατρών και νοσηλευτών και την Ε.Σ.Α.μεΑ.

Παρακάτω παρουσιάζεται ένα πλέγμα προτάσεων εκ μέρους της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ενίσχυση των πολιτικών αντιμετώπισης των φαινομένων ανομίας σε χώρους μείζονων κοινωνικών δραστηριοτήτων για τη διασφάλιση των έννομων αγαθών της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της ελευθερίας της κοινωνικής ζωής.

Η αντιμετώπιση των φαινομένων της βίας στα πανεπιστήμια και η διασφάλιση των δικαιωμάτων των φοιτητών είναι θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη λειτουργία ενός δημοκρατικού και σύγχρονου πανεπιστημίου. Η καταπολέμηση της βίας δεν πρέπει να ταυτίζεται αποκλειστικά με τη διαμόρφωση περιβάλλοντος καταστολής της δημιουργικής διαμαρτυρίας και του εποικοδομητικού διαλόγου, αλλά να εστιάζει στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος σεβασμού, δικαιοσύνης και συμπερίληψης και τα πειθαρχικά μέτρα πρέπει να εφαρμόζονται με πνεύμα αναλογικότητας, με έμφαση στις εγκληματικές δραστηριότητες. Αντίστοιχες πολιτικές με αναλογικές κατασταλτικές πρόνοιες πρέπει να εφαρμόζονται στο χώρο του αθλητισμού, που αποτελεί κορυφαία έκφραση της κοινωνικής ζωής.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

- Ίδρυση Γραφείων Ασφάλειας και Προστασίας σε κάθε πανεπιστήμιο, με εκπαιδευμένο προσωπικό (όχι οπλισμένο).
- Συνεργασία με κοινωνικούς επιστήμονες και ψυχολόγους για διαχείριση κρίσεων (ισχύει και για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση)
- Εφαρμογή θεσμικών πρωτοκόλλων για την ειρηνική επίλυση συγκρούσεων και πρόληψη φαινομένων βίας.
- Δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας καταγγελιών με δυνατότητα ανωνυμίας, ειδικότερα για ειδεχθείς πράξεις, εκβιασμούς και κατάχρηση θέσης.
- Εγκαθίδρυση Συμβουλίου Προστασίας Ακαδημαϊκής Ζωής με συμμετοχή φοιτητών, καθηγητών και ανεξάρτητων ειδικών.

- Ίδρυση γραφείων και εκστρατείες ενημέρωσης για σεξουαλική παρενόχληση, εκφοβισμό, ρατσιστική/ ομοφοβική βία.
- Υποχρεωτικά σεμινάρια για πρωτοετείς φοιτητές σε θέματα συμβίωσης, δημοκρατίας, συνταγματικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Αναβάθμιση των φοιτητικών συλλόγων, με διαφανείς εκλογές και τακτική συμμετοχή τους στα όργανα διοίκησης.
- Προστασία των δικαιωμάτων φοιτητικής στέγασης με ολοκληρωμένο έλεγχο εισόδου (φοιτητικές εστίες), σύστημα αποζημιώσεων για την προστασία της δημόσιας περιουσίας και διαφάνεια στην επιλογή των δικαιούχων
- Διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του Συνηγόρου του Φοιτητή (Student Ombudsman) για την υποστήριξη φοιτητών σε περιπτώσεις παραβίασης δικαιωμάτων.
- Ψυχολογική υποστήριξη, συμβουλευτική και mentoring για φοιτητές.
- Ενίσχυση της κοινωνικής μέριμνας: δωρεάν σίτιση, στέγαση, υποτροφίες για οικονομικά ευάλωτους φοιτητές.
- Εγγύηση ίσων ευκαιριών σε εξετάσεις, αξιολόγηση και πρόσβαση σε εργαστήρια ή ερευνητικά προγράμματα.
- Ανάρτηση σαφών και προσβάσιμων κανόνων για όλες τις διοικητικές και ακαδημαϊκές διαδικασίες (π.χ. προθεσμίες, αιτήσεις).

ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΖΩΗ

Προληπτικά Μέτρα

- Προγράμματα σε σχολεία και ακαδημίες για την καλλιέργεια αθλητικού ήθους, σεβασμού και μηδενικής ανοχής στη βία.
- Εκπαίδευση προπονητών και παραγόντων στη διαχείριση θυμού, συμπερίληψης και πρόληψης παραβατικής συμπεριφοράς.
- Καθιέρωση ενιαίων κωδίκων συμπεριφοράς για παίκτες, φιλάθλους, παράγοντες και προπονητές.
- Ένταξη κοινωνικών λειτουργών και ψυχολόγων σε συλλόγους και ομάδες.

- Ειδικά προγράμματα συμμετοχής νέων και ευπαθών πληθυσμών, ειδικά σε υποβαθμισμένες και απομακρυσμένες περιοχές, με στόχο την κοινωνική ένταξη μέσω του αθλητισμού.

Κατασταλτικά Μέτρα

- Αυστηροποίηση ποινών για ρατσιστικά, σεξιστικά ή βίαια περιστατικά εντός και εκτός γηπέδων.
- Απαγόρευση εισόδου (banning orders) για συγκεκριμένους φιλάθλους, με δικαστική εντολή.
- Κάμερες αναγνώρισης προσώπου και παρακολούθησης κινήσεων σε γήπεδα υψηλού κινδύνου.
- Στενή συνεργασία με την αστυνομία, την ιδιωτική φύλαξη εντός των γηπέδων και τις δικαστικές αρχές. Δημιουργία ειδικών μονάδων αστυνόμευσης αθλητικών εκδηλώσεων.
- Ταχεία εκδίκαση υποθέσεων αθλητικής βίας με εξειδικευμένους εισαγγελείς.